

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Avdelningen för Stadsdelsmiljö och Teknik
Karin Fant
tfn 508 04 168

Tjänsteutlåtande
27 januari 2006

1 (4)

Dnr - - 2005

Sammanträde 14 februari 2006

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad
Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr 302-16-2005

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Sven-Göran Södergren
chef stadsdelsmiljö- och teknik

Sammanfattning:

Ett helhetsgrepp behöver tas kring arbetet med hållbar utveckling i Stockholm. Hållbar utveckling enligt Agenda 21 består av tre ömsesidigt beroende dimensioner; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Stadens arbete med Agenda 21 har idag till stor del fokus på miljöfrågor och är ofta kortsiktigt på grund av att finansiering till stora delar baseras på tidsbegränsade projektanslag. Enligt strategin för Agenda 21-arbetet föreslås stadens styrdokument och arbetsområden samordnas. Viktiga styrdokument för detta kommer att bli Vision Stockholm och en lokal policy för hållbar utveckling. Stadsdelsförvaltningen anser att det är bra att man nu försöker balansera och sammanjämka alla aspekter av en hållbar utveckling i en gemensam strategi.

Bilagor: 1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Sammanträde 2005-12-13, §312
Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsdelsmiljö och teknik.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har den 22 november 2004, dnr 303-1279/2004, uppdragit åt Miljö- och hälsoskyddsnämnden att ta fram ett förslag till en för staden gemensam strategi med plattform för Agenda 21-arbetet i staden. Denna strategi med plattform ska vara första steget i arbetet för en lokal strategi för hållbar utveckling.

Arbetet har bedrivits i projektform med en styrgrupp bestående av representanter från Miljöförvaltningen och stadsdelsförvaltningen i Spånga-Tensta, Östermalm, Hägersten respektive Farsta. Projektledning har legat på Miljöförvaltningen och i projektgruppen har stadsdelsförvaltningarna i Hägersten, Kungsholmen, Farsta och Hässelby-Vällingby medverkat.

Strategin definierar arbetssätt för att integrera de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna i stadens program- och planarbete samt att ge stöd för nämnder och styrelser att formulera åtgärdsplaner.

De åtgärder som krävs för att säkerställa strategins inriktning är beroende av insatser från nämnder och styrelser samt central styrning och revision. Formerna för revision bör utformas av Stadsledningskontoret. Förslagsvis bör både intern och extern revision genomföras av nämnders och styrelser respektive verksamhetsberättelse.

Styrning

För att de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna ska kunna integreras, krävs det att stadens styrdokument och arbetsområden samordnas. Viktiga styrdokument för detta kommer att bli Vision Stockholm och en lokal policy för hållbar utveckling. Av vikt är att dessa styrdokument omfattar de tre dimensionerna av hållbar utveckling. I budget 2006 anges att samtliga nämnder ska integrera Agenda 21-arbetet i sin verksamhet, därför bör förvaltningsledningar medverka i dessa frågor.

Samordning

För att samordna arbetet med hållbar utveckling i Stockholm behövs en diskussion mellan företrädare för olika program och planer, som exempelvis Stockholms miljöprogram, det kommande folkhälsoprogrammet och Näringspolitiskt program för Stockholm. Stadens arbete med hållbar utveckling bedrivs idag i flera fall i tidsbegränsade projekt. För kontinuerlig uppbyggnad av kunskap, tillvaratagande av erfarenheter och resultat samt resurseffektivitet krävs att projekt och ordinarie verksamhet knyts samman genom gemensamma riktlinjer för hur staden ska arbeta långsiktigt med hållbar utveckling.

Underlag för prioriteringar

Miljöförvaltningen genomför under 2005 och första halvåret 2006 en miljö- och hälsoutredning som förutsättningslöst lyfter fram de viktigaste miljö- och hälsofrågorna som staden bör prioritera att arbeta med. Utredningen tar sin utgångspunkt i de nationella miljö kvalitetsmålen och i miljörelaterade nationella folkhälsomål. En hållbarhetsutredning ger både underlag för

prioriteringar vid framtagning av nya styrdokument och underlag för att identifiera och synliggöra målkonflikter i nuvarande program. En sådan utredning är en viktig del av den samverkansprocess kring hållbarhetsfrågor som bör starta under 2006 och ledas av Stadsledningskontoret.

Uppföljning på stadsnivå

För ett långsiktigt arbete med hållbar utveckling i Stockholm krävs tydliga uppdrag i budget med möjlighet till uppföljning. Ett mindre antal återkommande nyckeltal bör tas fram som övergripande speglar stadens arbete med hållbar utveckling.

Mål för det operativa arbetet

För att ge stadens arbete med hållbar utveckling enligt Agenda 21 samlad kraft bör framför allt stadsdelsnämnderna, där det operativa uppdraget ligger, formulera uppföljningsbara mål för arbetet. Dessa bör vara direkt kopplade till stadens budget och peka ut områden där staden genom insatser stödjer och stimulerar medverkan från invånarna och andra lokala aktörer.

Uppföljning bör ske både av de insatser som staden gör och de resultat som dessa insatser ger. Underlag till målformuleringar finns för den ekologiska dimensionen i Stockholms miljöprogram, för den sociala dimensionen i det kommande folkhälsoprogrammet samt för den ekonomiska dimensionen i Näringslivspolitikprogram för Stockholm

Uppföljning av det operativa arbetet

De mål som formuleras utifrån ovanstående och riktar sig mot invånare och andra lokala aktörer bör vara möjliga att följa upp. En gemensam uppföljning med utgångspunkt i de ovan nämnda programmen ger även möjlighet till att sammanhållet redovisa stadens arbete.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen anser att det är bra att man nu försöker balansera och sammanjämka alla aspekter av en hållbar utveckling i en gemensam strategi.

I en storstad som Stockholm med sin uppdelning i bolag, fack- och stadsdelsförvaltningar är det mycket viktigt att samordning sker på ett effektivt sätt. Det har tyvärr ofta hänt att samarbetet och informationsutbytet mellan stadens centrala förvaltningar och stadsdelsförvaltningarna varit bristfällig vilket försvårat det lokala Agenda 21-arbetet. Om samordning av Agenda 21-arbetet kan ske centralt i staden skulle detta väsentligt underlätta de lokala insatserna.

Det konkreta Agenda 21-arbetet utförs mestadels lokalt ute i stadsdelsförvaltningarna. Detta arbete anpassas utefter lokala förutsättningar, som ofta kan resultera i goda exempel för andra områden med likartade förutsättningar i staden. För att undvika att varje förvaltning ”uppfinner hjulet på nytt” skulle erfarenheter från metoder och projekt behöva samlas och spridas till andra intresserade i staden.

För att säkerställa att de sociala och ekonomiska aspekterna av Agenda 21-arbetet stärks i lokala projekt behöver det finnas en övergripande strategi för Agenda 21 i Stockholm, syftande till en helhetsmässigt hållbar samhällsutveckling.

Stadsdelsförvaltningen vill också lyfta fram invånarperspektivet i Agenda 21-arbetet. Det är medborgarnas engagemang för en hållbar utveckling av samhället som ska väckas. Här finns mycket att lära av stadsdelsförnyelsen som i vår stadsdel fått till stånd en livskraftig dialog med medborgarna och ett samarbete har inletts mellan det lokala Agenda 21-arbetet och stadsdelsförnyelsen.

Agenda 21-arbetet omfattar också kontakter med det lokala näringslivet. Dessa sker mestadels genom förvaltningens arbete med miljödiplomering för företag men förvaltningen bjuder också regelbundet in stadsdelens företag till en dialog genom näringslivsseminarier.
